

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, обліку і аудиту

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ
для виконання курсової роботи**

**з освітньої компоненти
«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 2»**

Харків – 2025

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри фінансів, обліку і аудиту 20 жовтня 2025 р., протокол № 3.

Методичні вказівки рекомендовано для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності D1 «Облік і оподаткування» ОП «Облік, аудит та оподаткування» денної та заочної форм здобуття освіти.

Укладач

проф. О. Г. Кірдіна

Рецензент

проф. І. В. Токмакова

ЗМІСТ

Загальні положення	4
1 Завдання для курсової роботи	5
1.1 Вимоги щодо вибору варіанта	5
1.2 Перелік теоретичних запитань	6
1.3 Завдання для практичної частини	7
2 Перелік запитань із курсу для виконання курсової роботи	14
3 Послідовність і методичні рекомендації для виконання курсової роботи	16
4 Вимоги щодо оформлення курсової роботи	29
5 Вимоги щодо захисту і критерії оцінювання курсової роботи	31
Список літератури	34
Додаток А	37
Додаток Б	38
Додаток В	40

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота з освітньої компоненти «Фінансовий облік 2» є обов'язковою складовою плану за формою індивідуальної самостійної роботи здобувачів, яка забезпечує закріплення, поглиблення, узагальнення знань, одержаних здобувачами під час навчання, та удосконалення фахової підготовки випускників.

Метою курсової роботи є:

- розвиток умінь самостійної роботи зі збору, вивчення, аналізу та узагальнення матеріалу, необхідного для розкриття теоретичного питання курсової роботи і виконання практичної частини;
- вироблення умінь формулювати логічно і доказово викладати судження і висновки та публічно їх захищати;
- формування методологічної, методичної та психологічної готовності самостійно працювати;
- формування вміння працювати з літературними джерелами і законодавчими актами, а також практичних навичок із застосування теоретичних знань у практиці роботи спеціаліста;
- закріплення, поглиблення, узагальнення знань з організації обліку виробничих витрат, складу загальновиробничих витрат і засобів їх розподілу, обліку готової продукції, реалізації та обчислення фінансового результату діяльності підприємства, розрахунку сум податків та обов'язкових платежів тощо;
- формування творчих здібностей щодо вибору найбільш раціональних методів роботи.

Для досягнення цих цілей здобувач повинен дати відповідь на теоретичне запитання, а в практичній частині самостійно виконати весь комплекс облікових і розрахункових робіт, зробити необхідні узагальнення і висновки про результати фінансово-господарської діяльності підприємства.

Курсова робота складається з двох частин: теоретичної і практичної. Пропонований для практичної частини курсової роботи матеріал характеризує цикл бухгалтерських робіт за місяць з усіма необхідними розрахунками і узагальненнями.

Структура методичних вказівок для курсової роботи:

- 1 Завдання для курсової роботи:
 - 1.1 Вимоги щодо вибору варіанта.
 - 1.2 Перелік теоретичних запитань.
 - 1.3 Завдання для практичної частини.
 - 2 Перелік запитань із курсу для виконання курсової роботи.
 - 3 Послідовність і методичні рекомендації для виконання курсової роботи.
 - 4 Вимоги щодо оформлення курсової роботи.
 - 5 Вимоги щодо захисту і критерії оцінювання курсової роботи.
- Список літератури.
- Додатки.

1 ЗАВДАННЯ ДЛЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1 Вимоги щодо вибору варіанта

У першій частині курсової роботи здобувач повинен розкрити теоретичне питання згідно з вибраним варіантом за порядковим номером здобувача в журналі.

У практичній частині курсової роботи здобувач повинен скласти журнал господарських операцій, відобразити бухгалтерські проведення, скласти оборотно-сальдову відомість, сформувати Баланс і Звіт про фінансові результати, а також узагальнити результати, формулюючи висновки про ефективність фінансового обліку та визначення напрямів його

вдосконалення. Номер варіанта практичної частини курсової роботи вибирають за першою літерою прізвища здобувача.

Практична частина курсової роботи

Для практичної роботи необхідно:

1 Скласти журнал господарських операцій за наведеними умовами завдання:

- записати зміст кожної операції;
- визначити кореспонденцію рахунків (дебет/кредит);
- вказати суму операції.

2 Сформувати оборотно-сальдову відомість:

- вивести сальдо на початок;
- показати обороти за дебетом і кредитом;
- визначити сальдо на кінець місяця.

3 Скласти фінансову звітність підприємства за результатами місяця:

- баланс (звіт про фінансовий стан);
- звіт про фінансові результати (прибутки та збитки).

4 Написати висновки:

- підсумувати результати обліку;
- указати на сильні та слабкі сторони організації фінансового обліку.

1.2 Перелік теоретичних запитань

1 Облік праці та її оплати.

2 Облік фінансових результатів.

3 Облік основних засобів.

4 Облік нематеріальних активів.

5 Амортизація основних засобів і нематеріальних активів: облік і нарахування.

6 Облік виробничих запасів промислового підприємства та малоцінних і швидкозношуваних предметів.

7 Облік грошових коштів.

8 Облік витрат виробництва.

9 Облік витрат діяльності.

10 Облік доходів.

11 Облік власного капіталу.

12 Облік забезпечень і цільового фінансування.

13 Фінансова звітність підприємств.

14 Облік розрахунків із покупцями та замовниками.

15 Облік розрахунків із різними дебіторами.

16 Облік розрахунків із постачальниками та підрядниками.

17 Облік розрахунків із бюджетом.

18 Облік розрахунків зі страхування.

19 Облік розрахунків з іншими кредиторами.

20 Витрати і доходи майбутніх періодів.

21 Інвентаризація основних засобів і товарно-матеріальних цінностей.

22 Облік касових операцій.

23 Облік операцій із векселями.

24 Облік бартерних операцій.

1.3 Завдання для практичної частини

Пропонований для практичної частини курсової роботи матеріал характеризує місячний цикл бухгалтерських робіт з усіма необхідними розрахунками й узагальненнями. Матеріал характеризує роботу підприємства за вересень 202X р.

1.3.1 Виконуючи завдання необхідно:

1 Ураховуючи характеристику підприємства та залишки синтетичних рахунків (таблиця 1), скласти баланс на початок звітного періоду (форма 1, додаток Б).

2 Відкрити синтетичні рахунки (субрахунки) за даними початкового балансу, записати залишки на початок періоду.

3 Відкрити аналітичні рахунки (вихідні дані в таблицях 1 і 2):

- до рахунка 23 «Незавершене виробництво»: 231 і 232;
- до рахунка 201 «Сировина та матеріали»: 2011 «Матеріали» та 2012 «Транспортно-заготівельні витрати».

4 Записати господарські операції, наведені в таблиці 3, до Журналу реєстрації господарських операцій, ураховуючи суми, надані в таблиці 4, або здійснити необхідні розрахунки.

5 Визначити кореспонденцію рахунків і відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

6 Підрахувати обороти і залишки за рахунками бухгалтерського обліку.

7 Скласти оборотну відомість за рахунками бухгалтерського обліку за вересень 201х року (за формою, що запропонована в таблиці 5).

8 Скласти Баланс на кінець звітного періоду (форма 1, додаток Б), Звіт про фінансові результати за звітний період (форма 2, додаток В).

1.3.2 Вихідні дані для практичної частини

Характеристика підприємства. Відкрите акціонерне товариство «Машинобудівник» (скорочено ВАТ «Машинобудівник») зареєстроване 25.01.20XX р.

Код ЄДРПОУ 19020507.

Поштова адреса: 61052, м. Харків, вул. Шевченка, 36. Тел.: +38-057-722-49-94.

Директор – Альошко Віктор Михайлович. Головний бухгалтер – Майстренко Галина Іванівна.

ВАТ «Машинобудівник» випускає два види продукції: мінікультиватори (виріб А) та оприскувачі механічні (виріб Б).

Дані за залишками за синтетичними рахунками на 1 вересня 20XX р. наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Залишки за синтетичними рахунками та субрахунками підприємства на 1 вересня 20XX р.

Шифр	Рахунок	Залишок, грн
10	Основні засоби	822 822,00
131	Знос основних засобів	99 736,00
12	Нематеріальні активи	124 670,00
14	Фінансові довгострокові вкладення	149 868,00
201	Матеріали	72 000,00
201 (ТЗВ)	Матеріали	308,60
203	Пальне	51 246,70
22	МШП	11 220,30
23	НЗВ (виріб А)	19 495,89
26	Готова продукція	47 374,60
311	Поточні рахунки в національній валюті	402 948,10
312	Поточні рахунки в іноземній валюті	74 802,00
313	Інші рахунки в банку в національній валюті	62 335,00
341	Короткострокові векселі одержані	12 467,00
36	Розрахунки з покупцями та замовниками	244 881,20
372	Розрахунки з підзвітними особами	2 493,40
377	Розрахунки з іншими дебіторами	1 246,70
39	Витрати майбутніх періодів	1 247,70
40	Статутний капітал	1 230 000,00
441	Нерозподілений прибуток	15 745,82
601	Короткострокові кредити банків	305 441,50
621	Короткострокові векселі видані	24 934,00
631	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	44 881,20
6410	Розрахунки за податками (Податок на прибуток)	11070,00
6411	Розрахунки за податками (ПДВ)	40 800,05
6412	Розрахунки за податками (ПДФО)	30 265,00
65	Розрахунки зі страхування	90 246,70
661	Розрахунки з оплати праці	190 229,77
67	Розрахунки з учасниками	18 077,15

Для обліку витрат на виробництво окремих виробів для синтетичного рахунка 23 «Незавершене виробництво» відкрито два аналітичні рахунки: «Виробництво А» і «Виробництво Б», на яких записані залишки НЗВ на 01.12.20XX р. (таблиця 2).

Таблиця 2 – Структура залишків незавершеного виробництва на 1 вересня 20XX р.

Стаття витрат	Питома вага, %	
	А	Б
Сировина та матеріали	52,00	-
Заробітна плата	25,00	-
Відрахування на соціальне страхування (22 %)	10,68	-
Загальногосподарські витрати (розподілена частина)	12,32	-

Господарські операції, що відбулись у вересні на ВАТ «Машинобудівник», наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 – Зміст господарських подій за вересень 20XX р.

Зміст господарської операції	Сума, грн (вибирають із таблиці 4 за варіантом – перша літера прізвища здобувача)
1	2
1 Оприбутковані в касу грошові кошти, отримані за чеком і з поточного рахунка в банку на господарські потреби	820,00
2 Перераховано з поточного рахунка на персональні карткові рахунки працівників заробітна плата за серпень	
3 Перераховано з поточного рахунка заборгованість органам соціального страхування за ЕСВ і бюджету за ПДФО	
4 Видано готівкою гроші підзвіт:	
а) на витрати під час відрядження до Києва;	650,00
б) господарські витрати	120,0
5 Невикористану готівку здано до банку і зараховано на поточний рахунок підприємства	?
6 Зараховано на поточний рахунок короткострокову позику банку	200 000,00
7 Перераховано з поточного рахунка за придбані матеріали	90 000,00
8 Зараховано на поточний рахунок отримані дивіденди за акціями	50 000,00

Продовження таблиці 3

1	2
9 Одержано вексель в оплату боргу за продукцію	5 700,00
10 Видано вексель в оплату боргу за одержані матеріали	1 600,00
11 Нарахована заробітна плата:	
а) працівникам виробництва, що зайняті в процесі виготовлення виробів:	
-А	80 000,00
-Б	100 000,0
б) працівникам, які обслуговують устаткування	40 000,0
в) персоналу заводууправління	60 000,0
12 Утримані із заробітної плати персоналу:	
а) військовий збір	?
б) податок із доходів фізичних осіб	?
в) аліменти	1200,00
13 Нарахування ЄСВ на ФОП	?
14 Отримано рахунок постачальника за електроенергію, витрачену:	
- на обслуговування устаткування	86 863,00
- освітлення заводууправління	25 000,00
15 Із поточного рахунка перераховано кошти в погашення заборгованості за короткостроковою позикою банку	200 000,00
16 Оприбутковані на склад матеріали:	
- за обліковими цінами	125 000,00
- податок на додану вартість (ПДВ)	?
17 Рахунок транспортної організації за доставлення і розвантаження придбаних матеріалів:	
- послуги	5 600,00
- ПДВ	?
18 Оприбутковані на склад МШП, придбані на підставі авансового звіту	89,00
ПДВ	?
19 На підставі авансового звіту списують витрати:	
пов'язані з відрядженням до Києва (повністю)	?
20 Повернуто в касу залишок підзвітної суми та зараховані на поточний рахунок із каси	?
21 Відпущено зі складу матеріали за обліковими цінами:	
- для виробництва виробу А	68900,00
- виробництва виробу Б	56800,00
- експлуатації та обслуговування устаткування	5600,00
- потреб заводууправління	2500,00
22 Списують частину ТЗВ, яка належить до матеріалів, витрачених:	
- для виробництва виробу А	?
- виробництва виробу Б	?
- експлуатації та обслуговування устаткування	?
- потреб заводууправління	?
23 Передано зі складу в експлуатацію МШП для потреб заводууправління	800,00
24 Передано зі складу в експлуатацію МШП для утримання устаткування	1200,00
25 Реалізовано основні засоби (незапланований продаж):	
- первісна вартість	16289,00
- сума зносу за період експлуатації – 65 %	?
- дохід від реалізації основних засобів	24000,0
- податкове зобов'язання з ПДВ	

Продовження таблиці 3

1	2
26 Надійшли гроші на поточний рахунок за реалізовані основні засоби	?
27 Відображено фінансовий результат від реалізації основних засобів	?
28 Амортизаційні відрахування основних засобів за вересень:	
- з устаткування цехів	?
- будівель, споруд заводууправління	?
* 85 % загальної вартості основних засобів використовують у виробничих потребах, а решту – адміністративних. Амортизацію нараховують прямолінійним методом. Середній очікуваний строк корисного використання об'єктів основних засобів, що використовують:	
у виробничому процесі – 10 років; для адміністративних потреб – 15 років	
29 Розрахунок розподілу непрямих витрат і включення до собівартості продукції:	
- А	?
- Б	?
30 Визначено нерозподілені постійні загальновиробничі витрати	?
31 Списано нерозподілені постійні загальновиробничі витрати	
32 Здана на склад із виробництва готова продукція:	
- вироби А – 1300 шт.	
- вироби Б – 500 шт.	
33 Надано рахунок покупцю за реалізовану продукцію з ПДВ:	
- вироби А – 1 200 шт.	480000
- вироби Б – 400 шт.	420000
Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	
34 Із поточного рахунка сплачено витрати на доставлення готової продукції до станції призначення (з ПДВ)	5600,00
35 Надійшла на поточний рахунок від покупця повна оплата за відвантажену продукцію	
36 Списано виробничу собівартість реалізованої продукції:	
- вироби А – 1200 шт.	
- вироби Б – 400 шт.	
37 Списано адміністративні витрати на фінансовий результат	
38 Списано собівартість реалізованої продукції на фінансовий результат	
39 Перераховано з поточного рахунка підприємства:	
а) постачальникам	120 000,00
б) покупцям штрафи за порушення строків постачання	660,0
40 Перераховано з поточного рахунка до бюджету податок на додану вартість	?
41 Списано доходи на фінансовий результат:	
- від реалізації продукції	
- фінансові доходи	
42 Нараховано податок на прибуток від оподаткованого прибутку	?
43 Податок на прибуток списано на фінансовий результат	?
44 Визначено чистий прибуток після оподаткування	?

Таблиця 4 – Суми господарських операцій за вересень 20XX р.

Порядковий номер господарської операції за завданням (таблиця 3)	Перша літера прізвища здобувача								
	А, Б, В	Г, Д, Е, Є	Ж, З, І	К, Л, М	Н, О, П	Р, С, Т	У, Ф, Х	Ц, Ч, Ш, Щ	Ю, Я
1	820,00	920,86	1111,92	783,92	708,89	1230,00	1284,94	410,00	1590,05
4а	650,00	729,95	881,40	621,40	561,93	975,00	1018,55	325,00	1260,40
4б	120,00	134,76	162,72	114,72	103,74	180,00	188,04	60,00	232,69
6	200000,00	224600,00	271200,00	191200,00	172900,00	300000,00	313400,00	100000,00	387816,00
7	90000,00	101070,00	122040,00	86040,00	77805,00	135000,00	141030,00	45000,00	174517,20
8	50000,00	56150,00	67800,00	47800,00	43225,00	75000,00	78350,00	25000,00	96954,00
9	5700,00	6401,10	7729,20	5449,20	4927,65	8550,00	8931,90	2850,00	11052,76
10	1600,00	1796,80	2169,60	1529,60	1383,20	2400,00	2507,20	800,00	3102,53
11а	80000,00	89840,00	108480,00	76480,00	69160,00	120000,00	125360,00	40000,00	155126,40
11а	100000,00	112300,00	135600,00	95600,00	86450,00	150000,00	156700,00	50000,00	193908,00
11б	40000,00	44920,00	54240,00	38240,00	34580,00	60000,00	62680,00	20000,00	77563,20
11в	60000,00	67380,00	81360,00	57360,00	51870,00	90000,00	94020,00	30000,00	116344,80
12в	1200,00	1347,60	1627,20	1147,20	1037,40	1800,00	1880,40	600,00	2326,90
14а	86863,00	97547,15	117786,23	83041,03	75093,06	130294,50	136114,32	43431,50	168434,31
14б	25000,00	28075,00	33900,00	23900,00	21612,50	37500,00	39175,00	12500,00	48477,00
15	200000,00	224600,00	271200,00	191200,00	172900,00	300000,00	313400,00	100000,00	387816,00
16	125000,00	140375,00	169500,00	119500,00	108062,50	187500,00	195875,00	62500,00	242385,00
17	5600,00	6288,80	7593,60	5353,60	4841,20	8400,00	8775,20	2800,00	10858,85
18	89,00	99,95	120,68	85,08	76,94	133,50	139,46	44,50	172,58
21а	68900,00	77374,70	93428,40	65868,40	59564,05	103350,00	107966,30	34450,00	133602,61
21б	56800,00	63786,40	77020,80	54300,80	49103,60	85200,00	89005,60	28400,00	110139,74
21в	5600,00	6288,80	7593,60	5353,60	4841,20	8400,00	8775,20	2800,00	10858,85
21г	2500,00	2807,50	3390,00	2390,00	2161,25	3750,00	3917,50	1250,00	4847,70
23	800,00	898,40	1084,80	764,80	691,60	1200,00	1253,60	400,00	1551,26
24	1200,00	1347,60	1627,20	1147,20	1037,40	1800,00	1880,40	600,00	2326,90
25а	16289,00	18292,55	22087,88	15572,28	14081,84	24433,50	25524,86	8144,50	31585,67
25в	24000,00	26952,00	32544,00	22944,00	20748,00	36000,00	37608,00	12000,00	46537,92
33а	480000	480000	480000	480000	480000	480000	480000	480000	480000
33б	420000	420000	420000	420000	420000	420000	420000	420000	420000
34	5600,00	6288,80	7593,60	5353,60	4841,20	8400,00	8775,20	2800,00	10858,85
39а	120000,00	134760,00	162720,00	114720,00	103740,00	180000,00	188040,00	60000,00	232689,60
39б	660,00	741,18	894,96	630,96	570,57	990,00	1034,22	330,00	1279,79

Розподіл загальновиробничих витрат здійснюється за допомогою даних, що наведені в таблиці 5.

Таблиця 5 – Вихідні дані для розподілу загальновиробничих витрат

Показник	Варіант				
	1, 6, 11, 16	2, 7, 12, 17	3, 8, 13, 18	4, 9, 14, 19	5, 10, 15, 20
База розподілу в умовах нормальної потужності, од. продукції	1900	1950	1850	1750	2000
База розподілу в умовах фактичної потужності, од. продукції	Розрахункові дані				
Частина змінних накладних витрат, %	80	90	85	70	95
Частина постійних накладних витрат, %	20	10	15	30	5

2 ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ІЗ КУРСУ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

- 1 Види обліку, що використовують на підприємстві.
- 2 Основні завдання бухгалтерського обліку. Вимоги щодо бухгалтерського обліку.
- 3 Основні принципи бухгалтерського обліку і фінансової звітності.
- 4 Три види вимірників, які використовують у бухгалтерському обліку.
- 5 Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку.
- 6 Метод бухгалтерського обліку. Елементи методу бухгалтерського обліку.
- 7 Поняття і структура бухгалтерського балансу. Чотири типи впливу господарських операцій на баланс.
- 8 Рахунки бухгалтерського обліку. Дебет, кредит бухгалтерського рахунка. Оборот бухгалтерського рахунка. Сальдо бухгалтерського рахунка.

- 9 Кореспонденція рахунків і подвійний запис.
 - 10 Синтетичні рахунки та аналітичні рахунки. Субрахунок.
 - 11 Класифікація рахунків залежно від економічного змісту.
 - 12 Класифікація рахунків за призначенням і структурою.
 - 13 План рахунків.
 - 14 Документація. Бухгалтерський документ. Первинний документ.
- Класифікація бухгалтерських документів.
- 15 Інвентаризація.
 - 16 Калькуляція.
 - 17 Облікові реєстри та виправлення допущених помилок в облікових реєстрах.
 - 18 Облік витрат.
 - 19 Облік доходів.
 - 20 Облік грошових коштів.
 - 21 Облік розрахунків із покупцями та різними дебіторами.
 - 22 Облік основних засобів.
 - 23 Облік нематеріальних активів.
 - 24 Амортизація основних засобів і нематеріальних активів: облік і нарахування.
 - 25 Облік виробничих запасів і малоцінних і швидкозношуваних предметів.
 - 26 Інвентаризація основних засобів і товарно-матеріальних цінностей.
 - 27 Облік розрахунків з оплати праці.
 - 28 Облік розрахунків із постачальниками та іншими кредиторами.
 - 29 Облік розрахунків із бюджетом і розрахунків зі страхування і забезпечення.
 - 30 Облік власного капіталу.
 - 31 Облік фінансових результатів.

32 Витрати і доходи майбутніх періодів, цільове фінансування.

33 Фінансова звітність.

3 ПОСЛІДОВНІСТЬ І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1 Основою для відповіді на поставлене теоретичне запитання є законодавчі акти України з питань обліку, його організації та звітності, наукова та навчальна література, періодичні видання з практики обліку.

Відповідь на теоретичне запитання повинна мати таку структуру:

- вступ, у якому необхідно чітко сформулювати мету і визначити завдання проведеного дослідження; розкрити актуальність теми дослідження. Одним із найважливіших аргументів на користь актуальності є нерозробленість (повна або часткова) проблеми. Високу оцінку отримують ті курсові роботи, які відрізняються практичною значущістю вирішуваних питань.

Один із найбільш поширених і серйозних недоліків курсових робіт полягає в тому, що формулювання цілей і завдань не задовольняє вимоги чіткості і змістовної обґрунтованості. Крім нечіткого визначення завдань дослідження, у вступі КР зустрічаються й інші типові недоліки. Так, наприклад, нерідко у вступі намагаються не тільки поставити проблему, але і розв'язати її. Такий підхід із методологічної точки зору є помилковим. Вступ має вводити в коло порушених проблем, визначити мету і характер майбутньої роботи. Він має бути написаний лаконічною мовою, відрізнятися логічною стрункістю і займати за своїм обсягом до двох сторінок комп'ютерного тексту.

Основна частина відповіді на теоретичне запитання має відображати не тільки теоретичне обґрунтування та методологію проведеного

дослідження, але і являти собою практико-орієнтовану, аналітичну частину роботи. У ній на основі вивчених праць вітчизняних і зарубіжних авторів потрібно викласти:

- об'єкти обліку і завдання обліку з удосконалення управління, контролю і аналізу;
- документальне оформлення операцій із розробленням схем документообігу;
- організацію синтетичного і аналітичного обліку господарських операцій;
- характеристику реєстрів, які використовують за різних способів обробки інформації.

3.2 Практичну частину курсової роботи рекомендовано виконувати послідовно в п'ять етапів.

3.2.1 Перший етап

На першому етапі необхідно за залишками синтетичних рахунків (таблиця 1) скласти баланс на початок звітного періоду за формою 1, яку наведено в додатку Б, і відкрити синтетичні та аналітичні рахунки: записати залишки на початок періоду.

3.2.1.1 Методика складання балансу підприємства (форма 1)

Зміст і форма звіту про фінансові результати передбачені Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 2.

Баланс – це звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Складаючи бухгалтерський баланс, необхідно врахувати таке:

- залишкову вартість нематеріальних активів визначають як різницю між первинною вартістю і зносом нематеріальних активів: рядок 010 = рядок 011 – рядок 012;

- залишкову вартість основних засобів визначають як різницю між первісною вартістю і зносом основних засобів: рядок 030 = рядок 031 – рядок 032;

- до підсумку активів балансу включена тільки залишкова вартість, тому що саме вона визнана активом. Первинна вартість і знос не входять до підсумку, а тільки використовувані для розрахунків залишкових вартостей;

- у статті «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» І розділу пасиву відображена сума прибутку або сума непокритого збитку. Суму збитку подають у балансі в дужках і вираховують із визначенням підсумку власного капіталу.

3.2.1.2 Відкриття синтетичних і аналітичних рахунків

Використовуючи дані початкового балансу, відкрити синтетичні рахунки: записати залишки на початок періоду. Спрощена форма бухгалтерського рахунку може бути подана як Т-подібна форма або в табличному вираженні.

Також на цьому етапі необхідно за вибраною формою рахунка відкрити аналітичні рахунки до рахунків:

- 23 «Незавершене виробництво»: 231 і 232;
- 201 «Сировина та матеріали»: 2011 «Матеріали» і 2012 «Транспортно-заготівельні витрати».

Залишки за вказаними аналітичними рахунками наведено в таблиці 1.

3.2.2 Другий етап

На другому етапі виконання практичної частини курсової роботи необхідно записати господарські операції, що наведені в таблиці 3, у Журнал реєстрації господарських операцій і вказати суми, надані в таблиці 4.

Форма Журналу реєстрації господарських операцій наведена в таблиці 6.

Таблиця 6 – Господарські операції підприємства за вересень 20XX р.

Зміст операції	Сума, грн	Кореспонденція рахунків (код і назва)	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4

Після цього необхідно визначити кореспонденцію рахунків відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого Наказом Міністерством фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. зі змінами та доповненнями.

3.2.2.1 Розрахунки сум для окремих господарських операцій і визначення кореспонденції рахунків

Потрібно пам'ятати, що за дебетом рахунка 23 відображають матеріальні, трудові та інші витрати, що складають основу продукції, тобто ті витрати, які можуть бути віднесені безпосередньо на собівартість продукції, що виготовляють. Ці витрати за способом віднесення до собівартості поділяють на прямі – ті, що можна безпосередньо віднести до собівартості певного виду продукції, і непрямі – ті, що потребують розподілу пропорційно вимірнику, наприклад заробітної плати основних працівників.

Протягом місяця за дебетом рахунка 91 «Загальновиробничі витрати» обліковують виробничі накладні витрати на організацію виробництва та управління цехами, дільницями, іншими підрозділами основного виробництва, а також витрати на утримання та експлуатацію машин і устаткування.

В операціях 30 і 31 необхідно визначити і списати загальновиробничі витрати.

Розрахунок розподілу загальновиробничих витрат провести в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розрахунок розподілу загальновиробничих витрат

	Показник	Разом	На одиницю бази розподілу (одиниця продукції)	Включення загальновиробничих витрат	
				до витрат на виробництво продукції, робіт, послуг (рахунок 23 «Виробництво»), грн	до собівартості реалізованої продукції, робіт, послуг (рахунок 90 «Собівартість реалізації»), грн
1	База розподілу за нормальної потужності, од. продукції		X	X	X
	Загальновиробничі витрати за нормальної потужності, грн Із них:				
2	змінні (рядок 3 графи 4 = рядок 2 графи 3/рядок 1 графи 3)			X	X
3	постійні (рядок 5 графи 4 = рядок 4 графи 3/рядок 1 графи 3)			X	X
4	База розподілу за фактичної потужності, од. продукції		X	X	X
5	Фактичні загальновиробничі витрати, грн:				
6	змінні		X		X
7	постійні – разом (рядок 6 графи 3 – рядок 7 графи 3)		X	X	X
8	(рядок 4 графи 3 x рядок 5 графи 4)		X		X
9	(рядок 7 графи 3 – рядок 8 графи 3)		X	X	

Розподіл постійних загальновиробничих витрат за нормальної потужності необхідний для того, щоб сума таких витрат, що перевищує норматив, не була включена в собівартість запасів. У зв'язку з цим нерозподілена сума таких витрат виникне, якщо рівень виробництва у звітному періоді менше, ніж за нормальної потужності. У цьому випадку загальна сума постійних витрат не зміниться, а обсяг виробленої продукції зменшиться. Тому питома вага постійних загальновиробничих витрат на одиницю продукції буде вище за звичайну, що призведе до завищення

вартості запасів готової продукції (до включення в собівартість наднормативних витрат). Тобто постійні загальновиробничі витрати включають у виробничу собівартість цілком у тому випадку, коли фактичний обсяг виробництва дорівнює або перевищує нормальну потужність. У цьому випадку вся сума, зібрана на рахунку 91 «Загальновиробничі витрати», буде списана в дебет рахунка 23 «Виробництво».

Отже, особливістю для визначення собівартості готової продукції згідно з П(С)БО 16 є застосування поняття «нормальна виробнича потужність».

Нормальна виробнича потужність – це очікуваний середній обсяг діяльності (очікуваний рівень виробництва), що може бути досягнутий за звичайних умов роботи підприємства протягом декількох років або операційних циклів з урахуванням запланованого обслуговування виробництва.

Розрахунок нормальної виробничої потужності залежить від прийнятої на підприємстві бази розподілу (у курсовій роботі — кількість одиниць виробленої продукції). Наприклад, якщо базою є зарплата працівників виробництва, то визначають її середній рівень протягом декількох років. Нормальною виробничою потужністю при цьому буде обсяг діяльності, за якого фонд оплати праці складає розраховану середню величину.

Якщо базою розподілу на підприємстві є кількість одиниць виробленої продукції, то, для того щоб визначити нормальну виробничу потужність, потрібно визначити середню кількість одиниць виробленої продукції за показниками минулих років. При цьому нормальною потужністю підприємства з метою розподілу постійних загальновиробничих витрат будуть вважати обсяг діяльності, за якого

кількість одиниць виробленої продукції буде складати розраховану величину.

Сума загальновиробничих витрат, яка не перевищує їхню величину за нормальної потужності виробництва, є розподіленою і включена до виробничої собівартості продукції. Суму, що перевищує «нормальну», вважають нерозподіленою частиною загальновиробничих витрат. Нерозподілені постійні загальновиробничі витрати збільшують собівартість реалізованої продукції в тому періоді, у якому вони виникли (тобто списані на витрати в період їх виникнення).

Загальновиробничі витрати за вересень за видами продукції розраховують за допомогою таблиці 6.

Непрямі витрати на виробництво (операція 29) необхідно розподілити за видами продукції пропорційно заробітній платі працівників основного виробництва за допомогою коефіцієнта розподілу:

$$K = E_{\text{розподілу}} / B_{\text{розподілу}},$$

де K – коефіцієнт розподілу;

$E_{\text{розподілу}}$ – сума непрямих витрат, яка підлягає розподілу;

$B_{\text{розподілу}}$ – база, відповідно до якої розподіляють непрямі витрати (наприклад фонд оплати праці з продукції А + фонд оплати праці з продукції Б).

Далі необхідно визначити суму витрат за видами продукції:

$$E_A = K \times \text{ФОП}_A ;$$

$$E_B = K \times \text{ФОП}_B,$$

де E_A – сума непрямих витрат, що розподілена на продукцію А;

E_B – сума непрямих витрат, що розподілена на продукцію Б;

K – коефіцієнт розподілу;

ФОП_А – фонд оплати праці, що нараховано працівникам за виготовлення продукції А;

ФОП_Б – фонд оплати праці, що нараховано працівникам за виготовлення продукції Б.

Зі списанням непрямих витрат наприкінці місяця складають відомість розподілу між об'єктами обліку за формою, наведеною в таблиці 8.

Таблиця 8 – Розподіл непрямих витрат між об'єктами обліку

Об'єкт обліку	Пряма зарплата основних працівників, грн	Коефіцієнт розподілу	Сума непрямих витрат, грн (рахунок 91)
Виробництво А			
Виробництво Б			
Разом		-	

Примітка – витрати на заробітну плату визначають за даними аналітичного обліку за рахунком 231 «Основне виробництво». Непрямі витрати – це загальний дебетовий оборот за рахунком 91, за винятком нерозподілених постійних витрат.

Отже, у дебет рахунка 23 наприкінці місяця списують змінні і постійні розподілені загальновиробничі витрати (із кредиту рахунка 91) (операція 29).

Розглянувши облік основних витрат виробничого підприємства, потрібно визначити собівартість готової продукції і списати витрати основного виробництва.

Обліковують готову продукцію на рахунку 26 «Готова продукція».

Для визначення фактичної виробничої собівартості готової продукції необхідно знати вартість незавершеного виробництва на початок і кінець звітного місяця. Отже, готову продукцію оцінюють за фактичною виробничою собівартістю зведенням витрат (до операції 33) за формою, що наведена в таблиці 9.

Таблиця 9

Стаття витрат	НЗВ по výroбах на 01.12.20XX р., грн			Витрати за грудень, грн*			НЗВ по výroбах на 31.12.20XX р., грн			Фактична виробнича собівартість по výroбах, грн		
	А	Б	Разом	А	Б	Разом	А	Б	Разом	А	Б	Разом
1 Сировина та матеріали							678,90	345,00				
2 Заробітна плата							1245,60	895,30				
3 ЕСВ							?	?				
4 Загальновиробничі витрати							1378,35	789,10				
Фактична виробнича собівартість												
Примітки: *витрати за грудень заповнюють на підставі господарських операцій за період; ** фактична виробнича собівартість = НЗВ по výroбах на 01.12.20XX р., грн. + Витрати за період – НЗВ по výroбах на 31.12.20XX р., грн												

Адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати не включені до собівартості готової та реалізованої продукції. Тому інформацію про такі витрати узагальнюють на рахунках витрат звітного періоду: 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут» і 97 «Інші витрати».

На рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображають загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємств, витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу, витрати на їхні службові відрядження, витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення (оренда, амортизація, ремонт, комунальні послуги), охорону, юридичні, аудиторські, транспортні послуги, поштово-телеграфні, канцелярські витрати, суми податків, зборів (обов'язкових платежів).

Усі витрати повністю списують на рахунок 79 «Фінансові результати».

На дебет рахунка 93 «Витрати на збут» відносять витрати пакувальних матеріалів, транспортування продукції, товарів, витрати на маркетинг і

рекламу, витрати на оплату праці і комісійні продавцям відділу збуту, амортизацію, ремонт і утримання основних засобів, інших необоротних активів, що використовують для забезпечення збуту продукції, товарів, послуг. Ці витрати також списують повністю на дебет рахунка 79 «Фінансові результати».

В операціях 14-18, 25, 33, 34 необхідно визначити суму ПДВ за чинною ставкою в Україні.

Операції 12 і 13 передбачають визначення суми єдиного соціального внеску, який нараховують на фонд оплати праці та утримують із заробітної плати працівників.

В операції 12 необхідно також розрахувати податок на доходи фізичних осіб.

Перед операцією 22 необхідно визначити суми ТЗВ, що відносять до дебету рахунків витрат. Тобто суму накопиченого ТЗВ необхідно розподілити за матеріалами, що використовує підприємство, і тими, що залишаються на складі, пропорційно вартості всіх матеріалів за допомогою коефіцієнта розподілу:

$$K = \text{ТЗВ}_{\text{розподілу}} / \text{Б}_{\text{розподілу}},$$

де K – коефіцієнт розподілу;

$\text{ТЗВ}_{\text{розподілу}}$ – сума ТЗВ, яка підлягає розподілу;

$\text{Б}_{\text{розподілу}}$ – база, відповідно до якої виконують розподіл ТЗВ (наприклад вартість матеріалів).

Далі необхідно визначити суму ТЗВ, яка віднесена до матеріалів, що використовують:

$$\text{ТЗВ}_a = K \times M_a; \text{ТЗВ}_б = K \times M_б; \text{ТЗВ}_в = K \times M_в; \text{ТЗВ}_г = K \times M_г,$$

де ТЗВ а – сума ТЗВ, що розподілена та віднесена до використаних матеріалів для виготовлення продукції А;

ТЗВ б – сума ТЗВ, що розподілена та віднесена до використаних матеріалів для виготовлення продукції Б;

ТЗВ в – сума ТЗВ, що розподілена та віднесена до використаних матеріалів для загальновиробничих потреб;

ТЗВ г – сума ТЗВ, що розподілена та віднесена до використаних матеріалів для адміністративних потреб;

К – коефіцієнт розподілу;

М а – вартість матеріалів, що використовують для виготовлення продукції Х;

М б – вартість матеріалів, що використовують для виготовлення продукції Y;

М в – вартість матеріалів, що використовують для загальновиробничих потреб;

М г – вартість матеріалів, що використовують для адміністративних потреб.

Зі списанням ТЗВ складають відомість розподілу між об'єктами обліку за формою, що наведена в таблиці 10.

Перед операцією 42 необхідно визначити суму чистого зобов'язання з ПДВ. Для цього суму податкового зобов'язання визначають після операції 40, додають суму заборгованості за ПДВ на початок місяця та податкове зобов'язання, що виникло з реалізацією об'єкта основних засобів, і вираховують суму нарахованого податкового кредиту.

Таблиця 10 – Розрахунок розподілу транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ) за вересень 20XX р.

Номер з/п	Показник	Вартість матеріалів за обліковими цінами	ТЗВ	Фактична собівартість матеріалів
1	Залишок матеріалів на початок місяця			
2	Надійшло за грудень			
	Разом			
3	Середній процент ТЗВ, % (із точністю до 0,001)			
4	Витрачено матеріалів:			
	- для виробів А		?	?
	- виробів Б		?	?
	- обслуговування устаткування		?	?
	- потреб заводоуправління		?	?
	РАЗОМ		?	?
5	Залишок на кінець місяця	?	?	?

Для визначення податку на прибуток за операцією 44 необхідно загальну суму кредитового обороту за рахунком 79 «Фінансові результати» зменшити на суму витрат, списаних у дебет цього ж рахунка, і помножити на ставку податку на прибуток. Відобразити суму податку на рахунку 981 «Податки на прибуток від звичайної діяльності».

Решту суми з рахунка 79 «Фінансові результати», яка залишиться після списання на нього рахунків доходів і витрат, переносять у кредит рахунка 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)».

3.2.2.2 Для складання оборотної відомості (таблиця 11) необхідно використовувати вихідні дані на початок звітного періоду, дебетові та кредитові обороти на рахунках за звітний період і сальдо за рахунками на кінець звітного періоду.

Ознакою правильності складання є наявність в оборотній відомості трьох пар рівних підсумків: а) початкових дебетових і кредитових сальдо; б) оборотів за дебетом і кредитом усіх рахунків; в) кінцевих дебетових і кредитових сальдо.

Таблиця 11 – Оборотна відомість за рахунками підприємства за вересень 20XX р.

Шифр рахунка	Назва рахунка	Початкове сальдо		Оборот		Кінцеве сальдо	
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
Разом							

Рівність першої і третьої пар підсумків можна пояснити тотожністю сум господарських засобів і джерел їх формування. Рівність оборотів впливає з суті подвійного запису.

3.2.2.3 Для складання балансу (додаток Б) використовують сальдо за рахунками на кінець звітного періоду або оборотну відомість. Дебетові залишки (сальдо) рахунків відображають в активі балансу, кредитові залишки (сальдо) рахунків – у пасиві. Ознакою правильності складання балансу є балансова рівновага, тобто актив балансу має дорівнювати пасиву балансу.

3.2.2.4 Складання звіту про фінансові результати діяльності підприємства (форма 2).

Зміст і форма звіту про фінансові результати передбачені Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку № 3. Форма звіту про фінансові результати наведена в додатку В.

Чистий дохід від реалізації продукції розраховують як різницю між доходом (виторгом) від реалізації продукції та сумою ПДВ: рядок 035 = рядок 010 – рядок 15.

Валовий прибуток (збиток), який відображено у звіті в рядках 050, 055, розраховують як різницю між чистим доходом від реалізації продукції (рядок 035) і собівартістю реалізованої продукції (рядок 040): рядок 050 (055) = рядок 035 – рядок 040.

Фінансові результати від операційної діяльності розраховують як різницю між операційними доходами і операційними витратами: рядок 100 (105) = рядок 050 (055) + рядок 060 – рядок 070 – рядок 080 – рядок 090.

Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування розраховують так: рядок 170 (175) = рядок 050 (055) + рядок 100 (105) + рядок 110 + рядок 120.

Податок на прибуток від звичайної діяльності складає 18 % суми прибутку (за Податковим кодексом України), одержаного від звичайної діяльності: рядок 210 = рядок 170 * 0,18.

Фінансові результати від звичайної діяльності розраховують як різницю між фінансовими результатами від звичайної діяльності до оподаткування та сумою нарахованого податку на прибуток: рядок 220 = рядок 170 – рядок 210.

Якщо у звітному періоді був отриманий збиток, то його сума дубльована з рядка 175, тобто податок на прибуток не розраховують.

На підставі оборотної відомості скласти Баланс і Звіт про фінансові результати.

Висновки про результати господарської та фінансової діяльності підприємства необхідно зробити за такими напрямками: 1) динаміка активів і пасивів ВАТ «Машинобудівник» (за статтями); 2) кінцевий фінансовий результат.

4 ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

1 Курсову роботу виконують на аркушах формату А4 із дотриманням ДСТУ для робіт, що виконують у закладах вищої освіти за допомогою друкувальних засобів.

Якщо робота надрукована, то для її виконання необхідно дотримуватися таких вимог:

- шрифт – Times New Roman;
- розмір – 14 пт;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- розміщення тексту – книжкове;
- вирівнювання – за шириною;
- верхнє та нижнє поля – 20 мм;
- лівє поле – 25 мм;
- правє поле – 10 мм.

2 Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок, не проставляючи його номера. Титульний аркуш роботи наведений у додатку А.

3 На титульному аркуші обов'язково вказують номер варіанта для теоретичної та для практичної частин курсової роботи.

4 Структура роботи складається зі змісту, вступу, відповіді на теоретичне запитання, практичної частини, висновків і списку використаних джерел. У разі необхідності наводять додатки.

5 На початку відповіді на теоретичні запитання наводять повний текст запитання.

6 Наприкінці роботи наводять список використаних джерел, на який у тексті відповідей мають бути посилання.

7 Відповідь на запитання має бути чіткою, повною, послідовною, з явним виділенням усіх складових запитання.

8 Не дозволено дублювати текст із літератури і додавати в роботу матеріал, що не є відповіддю на запитання.

9 Практична частина має містити Журнал реєстрації господарських операцій, Рахунки бухгалтерського обліку, таблицю розподілу ТЗВ між об'єктами обліку, таблицю розподілу загальновиробничих витрат, зведену відомість витрат для виробництва і визначення собівартості за видами випущеної продукції, таблицю розрахунку фінансового результату (рахунок

79), оборотну відомість, Баланс (форма 1), Звіт про фінансові результати (форма 2), висновки.

5 ВИМОГИ ЩОДО ЗАХИСТУ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Завершену курсову роботу, підписану автором і керівником, подають на кафедру не пізніше, ніж за десять днів до призначеного строку захисту. Одночасно з роботою надають рецензію керівника.

Питання про допуск курсової роботи до захисту вирішує керівник роботи та фіксує підписом на титульному аркуші.

Завершеність і якість виконання курсової роботи оцінює в рецензії керівник. У рецензії зазначають позитивні сторони та недоліки виконаної роботи. На підставі їх узагальнення рецензент робить висновок про відповідність курсової роботи вимогам закладу вищої освіти. У рецензії мають бути зазначені відповідність змісту і структури курсової роботи її темі; повнота досягнення мети (цілей), сформульованої у вступі; ступінь самостійності та ініціативи здобувача; уміння користуватися різними джерелами інформації; здатність здобувача до навчально-дослідницької діяльності; цінність висновків і пропозицій, зроблених здобувачем, можливість практичного застосування отриманих результатів; рекомендація про допуск курсової роботи для захисту. У відгуку також можуть бути відображені інші питання.

Якщо порушено вимоги щодо виконання курсових робіт, її повертають здобувачу для доопрацювання. Одержавши прорецензовану роботу, здобувач повинен усунути всі зазначені в рецензії недоліки, виконуючи необхідні доповнення наприкінці роботи із зазначенням питання, якого воно стосується.

Якщо робота не зарахована, то здобувач пише нову курсову роботу і разом із нею здає незараховану роботу в її первісному вигляді.

Здобувачів, які не усунули в курсовій роботі зазначені в рецензії недоліки, до захисту роботи не допускають.

Дату і час захисту курсової роботи визначають за рішенням кафедри на підставі графіків навчального процесу. Захист курсової роботи відбувається перед комісією зі складу викладачів кафедри фінансів, обліку і аудиту. Склад комісії визначає завідувач кафедри.

Захист курсової роботи відбувається публічно: здобувач повинен розкрити її зміст, продемонструвати знання з теоретичних, методологічних і практичних аспектів теми, обґрунтувати власну думку. Після доповіді необхідно відповісти на запитання членів комісії. Відповіді на запитання мають бути вичерпними і по суті запитань.

Крім того, автор курсової роботи повинен відповісти на запитання та зауваження керівника, викладені письмово або в усних виступах.

Результат захисту курсової роботи – це бали, які більшістю голосів визначають члени екзаменаційної комісії.

У тих випадках, коли захист курсової роботи визнано незадовільним, комісія встановлює, чи може здобувач подати для захисту ту саму роботу з доопрацюванням, обумовленим комісією, або ж зобов'язаний розробити нову тему, яку встановлює кафедра.

Здобувачам, які не захистили курсову роботу з поважної причини (документально підтвердженої), завідувач кафедри може призначити інший строк захисту.

Порядок нарахування балів за виконання та захист курсової роботи наведено в таблиці 12.

Таблиця 12 – Вимоги та кількість балів за виконання і захист курсової роботи

Ступінь відповідності темі і встановленим вимогам	Кількість балів
Теоретична частина курсової роботи (максимальна кількість балів – 20)	
Повністю відповідає	15-20
Частково відповідає	6-14
Не відповідає	1-5
Практична частина курсової роботи, включаючи висновки (максимальна кількість балів – 40)	
Повністю відповідає	30-40
Частково відповідає	10-29
Не відповідає	1-9
Оформлення курсової роботи: текстова частина, таблиці, графіки, діаграми та ін. (максимальна кількість балів – 10)	
Повністю відповідає	7-10
Частково відповідає	3-6
Не відповідає	1-2
Публічний захист курсової роботи (максимальна кількість балів – 30)	
Оцінка «відмінно» (21-30 балів)	Здобувач показує глибоке знання теоретичного і практичного матеріалу за вибраною темою, викладає його в логічній послідовності, правильно і повно відповідає на запитання з теми курсової роботи, виразно і чітко викладає власну думку і може її аргументувати
Оцінка «добре» (11-20)	Здобувач показує знання найважливіших положень теоретичного навчального матеріалу за вибраною темою, демонструє виконання практичних завдань, висловлює матеріал у логічній послідовності, правильно і по суті відповідає на більшість запитань, допускає незначні помилки змістовного і розрахункового характеру
Оцінка «задовільно» (6-10 балів)	Здобувач доповідає основні результати виконаного дослідження неповно, без належної аргументації і дотримання логічної послідовності, правильно відповідає лише на окремі запитання, допускається помилок, відповідаючи на більшість інших запитань з теми курсової роботи або не може відповісти на них
Оцінка «незадовільно» (1-5 балів)	Здобувач не може доповісти про основні результати виконаного дослідження, не відповідає на запитання з теми курсової роботи або неправильно відповідає на них, не орієнтується в логіці побудови показників і не може пояснити їхній економічний зміст

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV, ред. від 14.01.2012 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

2 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Положення Мінфіну України від 31.01.1999 р. № 87, ред. від 10.01.2012 р., підстава з1556-11. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99>.

3 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс» (Форма № 1): Положення Мінфіну України від 31.03.1999 р. № 87. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0396-99>.

4 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати» (Форма № 2) : Положення Мінфіну України від 31.03.1999 р. № 87, ред. від 10.01.2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99>.

5 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби: Положення Мінфіну України від 27.04.2000 р. № 92, ред. від 10.01.2012 р., підстава з1556-11. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

6 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Положення Мінфіну України від 18.10.1999 р. № 242, ред. від 10.01.2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>.

7 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Положення Мінфіну України від 20.10.1999 р. № 246, ред. від 10.01.2012 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

8 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Положення Мінфіну України від 20.10.1999 р. № 246, ред. від 10.01.2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

9 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доход»: Положення Мінфіну України від 29.11.1999 р. № 290, ред. від 10.01.2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

10 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Мінфіну України від 31.12.1999 р. № 318, ред. від 10.01.2012. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

11 План рахунків активів, зобов'язань, капіталу і господарських операцій підприємств і організацій України: Наказ Мінфіну України від 30.11.1999 р. № 291, зі змінами від 09.12.2011 р. № 1591. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

12 Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-IV, зі змінами та доповненнями від 28.04.2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

13 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: Наказ Мінфіну України від 28.10.2003 р. № 601, ред. від 10.01.2012 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>.

14 Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII, зі змінами та доповненнями від 22.02.2012 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

15 Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95ВР, зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.

16 Інструкція зі статистики заробітної плати: Наказ Держкомстату України від 13.01.2004 р. № 5, зі змінами та доповненнями, внесеними Наказом Держкомстату України від 13.01.2004 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>.

17 Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-IV, зі змінами та

доповненнями, ред. від 01.10.2011 р. URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.

18 Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник. Вид. 3-тє, доп. і перероб. Київ: Алерта, 2008. 925 с.

19 Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік: навч. посіб. для дист. навч., для студ. ВНЗ. Київ: Університет «Україна», 2007. 453 с.

20 Чебанова Н. В., Єфіменко Т. І. Фінансовий облік: підручник. Київ: Вид. центр «Академія», 2007. 704 с.

21 Фінансовий облік: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко, І. Ю. Кравченко, Г. А. Ямборко. Київ: Лібра, 2005. 976 с.

ДОДАТОК А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Кафедра «Фінанси, облік і аудит»

КУРСОВА РОБОТА

із дисципліни «Фінансовий облік 2»

на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
напряму підготовки _____
спеціальності _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

м. Харків – 20__ рік

ДОДАТОК Б

Підприємство _____
 Територія _____
 Організаційно-правова форма господарювання _____
 Вид економічної діяльності _____

Дата (рік, місяць, число) _____
 за ЄДРПОУ _____
 за КОАТУУ _____
 за КОПФГ _____
 за КВЕД _____

КОДИ		
		01

Середня кількість працівників _____
 Одиниця вимірювання: тис. грн (без десяткового знака) _____
 Адреса _____

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за
 міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20__ р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
1 Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковують за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1080		
Разом за розділом 1	1095		
2 Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1105		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: з бюджетом	1130		
у тому числі з податку на прибуток	1131		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їхні еквіваленти	1165		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Разом за розділом 2	1195		
3 Необоротні активи, утримувані для продажу, і групи вибуття	1200		
Баланс	1300		

Продовження додатка Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
1 Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Інші резерви	1435		
Разом за розділом 1	1495		
2 Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Разом за розділом 2	1595		
3 Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1650		
Доходи майбутніх періодів	1655		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Разом за розділом 3	1695		
4 Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, і групами вибуття	1700		
Баланс	1900		

Керівник

Головний бухгалтер

ДОДАТОК В

Підприємство _____
 Територія _____
 Організаційно-правова форма господарювання _____
 Вид економічної діяльності _____

Дата (рік, місяць, число) _____
 за ЄДРПОУ _____
 за КОАТУУ _____
 за КОПФГ _____
 за КВЕД _____

КОДИ		
		01

Одиниця вимірювання: тис. грн (без десяткового знака) _____
 Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за _____
 міжнародними стандартами фінансової звітності _____

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупні доходи) за _____ 20__ р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

1 ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дохід від продажу продукції (товарів, робіт, послуг)	2000		
Собівартість проданої продукції (товарів, робіт, послуг)	2060	()	()
Валовий:			
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2100		
Адміністративні витрати	2130	()	()
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	()	()
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190		
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290		
збиток	2295	()	()
Податок на прибуток	2300		
Прибуток (збиток), пов'язаний із діяльністю, що триває	2305		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування та/або від переоцінювання необоротних активів і груп вибуття, що утворюють припинену діяльність	2310		
Дохід із податку на прибуток від звичайної діяльності	2315		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350		
збиток	2355	()	()

Продовження додатка В

2 СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	2415		
Інші сукупні доходи	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншими сукупними доходами	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Разом сукупний дохід за рік (сума рядків 2350, 2355 і 2460)	2465		

3 РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2500		
Скорегована середньорічна кількість простих акцій	2505		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2510		
Скорегований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2515		
Дивіденди на одну просту акцію	2520		

Керівник

Головний бухгалтер

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ
для виконання курсової роботи
з освітньої компоненти
«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 2»

Відповідальний за випуск Кірдіна О. Г.
Редактор Ібрагімова Н. В.

Підписано до друку 17.11.2025 р.
Умовн. друк. арк. 2,5. Тираж . Замовлення № .
Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018